УДК 636.04.082.11.

О.І. ДУДКА

Інститут тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова "Асканія-Нова" — Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства УААН

ДИНАМІКА РОСТУ ТА ГЕМАТОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ АСКАНІЙСЬКОГО ТИПУ УКРАЇНСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ ТА ЙОГО СТРУКТУРНИХ ОДИНИЦЬ

Висвітлено результати досліджень з вивчення вікових змін розвитку та морфологічного і біохімічного складу крові молодняку свиней асканійського м'ясного типу дослідного господарства "Асканія-Нова".

Тип, популяція, вік, абсолютні та відносні прирости, інтенсивність окисно-відновних процесів

Важливим критерієм оцінки племінної цінності молодняку свиней є показники їхньої інтенсивності росту та розвитку. Вивчення мінливості цих показників і біологічних особливостей свиней у ранньому віці дає змогу керувати процесами онтогенезу, вибірково впливати на селекційні ознаки та прогнозувати їхню майбутню продуктивність [1–3].

Досліджень, присвячених вивченню особливостей росту, розвитку і показників гомеостазу тварин цієї популяції та їхньої лінійної відмінності, проведено недостатньо. У зв'язку з цим ми поставили за мету проаналізувати в динаміці від народження до 8-місячного віку інтенсивність росту та зміни деяких морфологічних показників крові свиней у межах наявних ліній типу.

Матеріал і методика досліджень. У дослідному господарстві Інституту тваринництва "Асканія-Нова" було відібрано 96 голів молодняку, з яких сформовано чотири групи по 24 голови в кожній, що належали до конкретної лінії. Живу масу підсвинків визначали шляхом індивідуальних зважувань. Одночасно визначали показники абсолютних та відносних приростів. Гематологічні дослідження проводили у віці 1, 2, 3 та 8 місяців від 10 тварин кожної лінії з визначенням вмісту гемоглобіну, еритроцитів, лейкоцитів, загального білка та його фракцій за загальноприйнятими методиками.

© О.І. Дудка, 2005

Результати досліджень. Різницю у живій масі піддослідних підсвинків відмічено уже на першому місяці вирощування (табл. 1). Поросята місячного віку лінії Цикорія поступалися аналогам ліній Цоколя, Цимуса та Цианіта відповідно на 0,9 кг, 0,2 і 0,4 кг. На останньому періоді вирощування нащадки лінії Цоколя мали вищу живу масу порівняно з підсвинками ліній Цикорія, Цимуса та Цианіта відповідно на 0,6 кг; 8,3 і 4,1 кг.

1. Динаміка живої маси та абсолютних приростів піддослідного молодняку, кг

Вік, міс.	Лінії							
	Цикорія (n=24)		Цоколя (n=24)		Цимуса (n=24)		Цианіта (n=24)	
	жива маса	приріст	жива маса	приріст	жива маса	приріст	жива маса	приріст
При народженні	1,1	-	1,1	-	1,1	-	1,1	-
1	6,6	5,5	7,5	6,4	6,8	5,8	7,0	5,9
2	16,9	10,3	18,8	11,3	16,2	9,4	15,9	8,9
3	33,8	16,9	33,9	15,1	28,2	12,0	31,5	15,6
4	48,7	14,9	48,4	14,5	41,4	13,2	46,6	15,1
5	65,2	16,5	65,6	17,2	56,4	15,0	62,7	16,1
6	81,2	16,0	82,4	16,8	72,6	16,2	79,0	16,3
7	97,1	15,9	98,5	16,1	89,6	17,0	94,6	15,6
8	115,4	18,3	116,0	17,5	107,7	18,1	111,9	17,3

Для всіх ліній характерними є значні коливання абсолютних приростів за період вирощування, за винятком підсвинків лінії Цимуса, у яких зростання цього показника було поступовим. Це свідчить про те, що вони меншою мірою реагували на вплив паратипних факторів у період вирощування, а це, очевидно, можна пояснити їхньою кращою адаптивною здатністю до змін загального рівня годівлі та утримання.

Установлено, що відносні прирости живої маси знижувалися з віком свиней, їхнє коливання становило 142,8–148,8% у період від народження до місячного віку і 16,3–18,3% у заключний період вирощування.

Неоднакова енергія росту молодняку наявних ліній свиней асканійського типу пояснюється різною інтенсивністю обмінних про-

цесів, що відбуваються в їхньому організмі. Це певною мірою підтверджується і даними складу крові (табл. 2).

Як видно з таблиці, найвищі показники кількості еритроцитів (7,91 млн/мм^3) та вмісту гемоглобіну (10,3 г%) у заключний період вирощування були в крові підсвинків лінії Цоколя, що свідчить про вищу інтенсивність росту цих тварин. Кількість еритроцитів у крові підсвинків лінії Цимуса за весь період досліджень була практично на одному рівні (7,16–7,60 млн). Що ж до зміни цих показників з віком, то у підсвинків усіх ліній спостерігалася така тенденція: вони зростали в перші 3 місяці і зменшувалися до кінця періоду вирощування (8 місяців).

2. Вікові зміни гематологічних показників крові піддослідних свиней ($\bar{X} \pm \bar{x}$)

Лінія	Показники					
	гемоглобін, г%	еритроцити, млн/мм^3	лейкоцити, тис./мм^3	загальний білок, г%	альбуміни, г%	глобуліни, г%
			Місяць			
Цикорія	12,8±0,38	6,95±0,26	12,4±0,12	4,72±0,20	2,45±0,20	2,27±0,12
Цоколя	12,8±0,36	7,3±0,26	12,3±0,13	5,06±0,09	2,67±0,15	2,39±0,09
Цианіта	13,1±0,64	7,74±0,26	12,0±0,18	5,18±0,11	2,69±0,19	2,5±0,09
Цимуса	13,1±0,28	7,16±0,33	12,6±0,07	5,11±0,09	2,70±0,15	2,41±0,65
			Два місяці			
Цикорія	12,0±0,49	7,65±0,29	13,2±0,11	6,13±0,07	3,10±0,04	3,03±0,10
Цоколя	12,7±0,35	8,05±0,18	13,8±0,48	6,29±0,07	3,04±0,15	3,25±0,08
Цианіта	12,4±0,36	8,12±0,15	13,2±0,13	5,98±0,09	2,70±0,13	3,28±0,12
Цимуса	12,3±0,19	7,56±0,22	13,6±0,07	6,04±0,04	2,38±0,08	3,66±0,12
			Три місяці			
Цикорія	12,2±0,23	8,18±0,29	17,7±0,10	7,03±0,08	2,74±0,16	4,29±0,09
Цоколя	12,5±0,42	8,54±0,30	17,7±0,09	7,11±0,06	2,83±0,13	4,28±0,14
Цианіта	11,7±0,59	7,99±0,25	17,7±0,09	6,97±0,11	2,64±0,23	4,33±0,07
Цимуса	12,4±0,38	7,56±0,39	17,6±0,10	7,20±0,12	2,91±0,15	4,29±0,11
			Вісім місяців			
Цикорія	9,8±0,24	7,65±0,15	11,9±0,16	6,79±0,09	3,15±0,10	3,64±0,08
Цоколя	10,3±0,10	7,91±0,09	11,5±0,19	6,82±0,13	2,91±0,23	3,91±0,30
Цианіта	9,8±0,29	7,75±0,12	11,9±0,26	6,79±0,40	3,02±0,28	3,77±0,37
Цимуса	9,8±0,49	7,60±0,26	11,3±0,45	7,20±0,13	3,27±0,12	3,93±0,41

Ця тенденція є характерною і для білкового складу сироватки крові, але з менш вираженими відмінностями як за віком, так і між лініями.

Висновки. Підсвинки лінії Цимуса за весь період вирощування характеризувалися рівномірністю зростання показників росту і розвитку.

У крові підсвинків асканійського типу української м'ясної породи до тримісячного віку кількість еритроцитів, лейкоцитів та вміст гемоглобіну в крові зростає і знижується у 8-місячному віці.

На ранніх стадіях онтогенезу (1–3 місяці) інтенсивність окисно-відновних реакцій крові у свиней лінії Цоколя дещо вища, ніж у аналогів інших ліній.

1. *Федоров В.И.* Рост, развитие и продуктивность животных. — М.: Колос, 1973. — 272 с.

2. *Свечин К.Б.* Индивидуальное развитие сельскохозяйственных животных. — К.: Урожай, 1976. — 288 с.

3. *Бірта Г.О.* Розвиток свинок та морфологічний склад крові залежно від інтенсивності їх вирощування // Свинарство. — 1999. — Вип. 54. — С. 65–68.

ДИНАМИКА РОСТА И ГЕМАТОЛОГИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ МОЛОДНЯКА СВИНЕЙ АСКАНИЙСКОГО ТИПА УКРАИНСКОЙ МЯСНОЙ ПОРОДЫ И ЕГО СТРУКТУРНЫХ ЕДИНИЦ. Е.И. Дудка

Приведены результаты изучения возрастных изменений роста, развития и морфологического состава крови молодняка свиней асканийского мясного типа опытного хозяйства "Аскания-Нова".

Тип, популяция, возраст, абсолютные и относительные приросты

DYNAMICS OF GROWTH AND HAEMATOLOGICAL INDICES IN YOUNG PIGS OF THE ASCANIAN TYPE OF THE UKRAINIAN MEAT BREED AND ITS STRUCTURAL UNITS. O.I. Dudka

The research results of studying age changes of development and morphological and biochemical composition of blood in young pigs of the experimental economy "Ascania Nova" are presented.

Type, population, age, average daily and relative gain, and intensity of oxidizing and restoration processes